

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. »GORENJEČ« stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Aleluja.

Veličastno ubrani glasovi zvonov pojo preko planin in gora tisoč in tisočglasni koral: Vstal je — aleluja! Človeški duh drhti v veselem zanosu in strasti njegove so se ublažile v teh poezije polnih praznikih vstajenja.

V dobi, ko se pripravljala narava vsprejeti z vso častjo in slavo novega kralja — gospodarja, ki je premagal kruti zimski mraz ter strl okove ledu in snega, v dobi, ko je nastopila pomlad s svojim nežnim cvetjem, gorkimi solnčnimi žarki in ubranim tičjem petjem, v dobi, ko v vseh stvareh, ki imajo pogoj za obstanek, življenski sokovi začno hitreje in burneje pretakati, v tej dobi praznuje krščanstvo vstajenje onega bitja, ki je prineslo človeštvu zmago nad smrtjo in zlobo sveta ter novi temelj vsemu delovanju in nehanju, vsem željam in vzorom.

Velika noč je velik praznik osvobojenja duha in to jej daje največji idealni pomen. S tem, da je premagal smrt in vstal od mrtvih, je On, katerega so zaslepljeni Izraelci pribili na križ, razbil tudi okove, v katere je bil tisočletja okovan človeški duh, ter mu tako odprl pot do najsijajnejših zmag.

Temelji Izveličarjevih nauk so večni in nerazrušni, ker jim je egoizem prav tako ptuj, kakor subjektiviran. Kristus vidi v celem stvarstvu božjem previdnost in zato ne prezira pozemskega življenja, ki teče pred očmi in po volji stvarnika, nego ga stavi kot pot v večnost, kot ozka vrata, skozi katera pridemo v nebeško kraljestvo.

In kaj je to nebeško kraljestvo? Na to On sam odgovarja: »Božje kraljestvo ne pride z zunanji znaki. Tudi se ne bo reklo: lej tu je, ali tam? zakaj, glejte, božje kraljestvo je znotraj v Vas.« Kristus je svoj izveličavni nauk naredil pristopen z raznimi primerami, posebno, ko je primerjal nebeško kraljestvo z zakladom, zakopanim na njivi. Da pomeni njiva ta svet, je Kristus izrecno povedal. Na tem svetu je torej pokopan zaklad, a nebeško kraljestvo leži v naši znotranjosti.

Kristus ni nikdar učil, naj se življenje sovraži ali prezira. On se je rad udeleževal svatb, proglasil zakonsko

zvezo za božjo ustanovo in milo sodil zablode mesa. On ni oznanjal smrti, ampak življenje.

Kaj je bila misija Kristusova na tem svetu? Pobijati je prišel laž, zmoto in zlobo, v katero je bil okovan človeški duh, nadalje vdihniti narodom veselje do življenja in dela ter ustanoviti božje kraljestvo ljubezni, resnice in pravice.

Kristus ni rotil ljudstva, naj sluša Njegove nauke. Ljubezen, izvirajoča iz njegovega srca, je objemala vse ljudi v enaki meri in jih priklepala nanj. Ljudstvo se mu ni vdalo, ker se ga je balo, ljudstvo se mu je vdalo, ker ga je ljubilo.

Kristus ni trgal lačnemu kruha od ust in žejnim ni jemal pijače. On jih je sitil in napajal. Zatorej so ga sovražili tisti, ki so hoteli biti sami siti in sami napiti. Sovražili so ga oni, koje je pohlepnost prikovala na zlato in gospodstvaželjnost ter jim potisnila v roke nenasitne bisage.

»Mir vam bodi!« je zaklical svojim apostolom, a ljudje niso hoteli miru in ljubezni, hoteli so boj in vlado, zatorej so ga pribili na križ. A še v tem trenutku, ko se je trgala njegova božanska duša iz krvavega telesa, ko je trepetal v obupu nad samim seboj, še v tem trenutku šepetale so njegove ustne: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo!«

Položili so ga v grob, navalili nanj težak kamen ter ga obdali s stražami. Mislili so, da so ga premagali in zatrli njegove nauke. Ali On je razdril moč teme in smrti, vstal je še lepši, kakor je bil poprej. Njegovi sovražniki so trepetaje pobegnili. Zmagal je, a z njim so zmagale njegove ideje ljubezni, resnice in pravice.

Pogreznilo se je že stoletje za stoletjem, v neskončno večnost. Tudi danes se ošabno šopirijo zastopniki teme, vladaželjnosti, maščevalnosti in sovražniki vsake kulture in svobode. Neprestan boj bijemo svobodomisleci z onimi Kristusovimi nasledniki, ki so se odvrnili od svojega vzora ter zatajili njegov glavni nauk: »Ljubite se med seboj!« Naša bojevita duhovščina neče poznati ljubezni in odpuščanja, ona ne moli za svoje nasprotnike, ampak preklinja in ugonablja hiše, kjer so nasprotnega mišljenja, ter v svoji slepi strasti ne prizanese nikomur. Z žalostjo moramo konstatirati, da ni danes cerkev več to, kar bi morala biti. Namesto miru in ljubezni done z naših prižnic ognjeni politički govori, ki ščujejo ljudstvo proti onim,

ki se drznej drugiče misliti in ravnati, kakor mislijo in ravnajo sami. Tem ljudem je edino le do vlade in oblasti, do časti in denarja.

Duhovnik naj se vrne nazaj v cerkev, kjer mu je dovolj posla. Tu naj ne bo politik, ampak vreden namestnik Onega, ki je učil: «Ljubi Boga čez vse, svojega bližnjega kakor samega sebe!» Cerkev naj ne bo upehanemu zemljanu torišče, kjer se razpihujejo strasti, da razsaja v njegovem notranjem, domov grede večji vihar, nego takrat, ko je šel v cerkev molit Boga miru in ljubezni, ampak ona mu bodi svetišče, kjer bo črpal novih moči za vsakdanje življenje ne pozabivši pri tem nebeškega kraljestva, da bo, ko se bo vračal potolažen domov, z navdušenim srcem oznanjeval:

«Slava Njemu, vstal je od smrti!»

Mestna hranilnica v Kranju.

Kakor je razvidno iz računskega zaključka in bilance mestne hranilnice v Kranju za leto 1901. kot deveto upravno dobo, katera je občinski odbor Kranjski potrdil v svoji seji od dne 28. febr. 1902., dosegla je hranilnica v preteklem letu lep vspeh, lepši nego v letu 1900; kajti čistega dobička pri upravnem imetju izkazuje **K 15.685·53**, pri splošni rezervni zakladi pa **K 1600·36**, in to vključ temu, da hranilnico znatno obremenjujeta 1½% rentni davek od vložnih obresti, katerega hranilnica plačuje za vlagatelje iz lastnega, in pridobinski davek, katerega pred veljavnostjo novega davčnega zakona hranilnici ni bilo treba plačevati, in vključ temu, da iznaša pri vrednostnih papirjih za hranilnico neugodna razlika med kurzno vrednostjo koncem leta 1901. in koncem leta 1900 še vedno **K 841·55**, katera se je morala odpisati od čistega dobička, ki bil sicer iznašal **K 16.527·08**. Ker so se pa razmere na denarnem trgu tekom preteklih dveh mesecev znatno izboljšale, in so se kurzi vrednostnih papirjev zelo vzdignili, izgnila je že popolnoma ta neugodna kurzna razlika, in hranilnica bi imela samo pri vrednostnih papirjih približno 10.000 K dobička, ako bi sklenila račune z dnem 28. februarja 1902. Ako pomislimo, da vedno bolj rastejo stroški za režijo, ker je morala hranilnica v

preteklem letu nastaviti tretjega uradnika — kajti samo dva uradnika nista več mogla zmagovati obilega posla — tedaj je čisti dobiček v znesku **K 15.685·53** prav lep vspeh, kakršnega hranilnica še ni dosegla v nobenem dosedanjem poslovnem letu, in s katerim je hranilnično vodstvo lahko povsem zadovoljno.

Iz nadaljnjega poročila, podanega v seji občinskega odbora dne 28. februarja t. l., posnamemo še naslednje podatke:

Mestna hranilnica v Kranju je imela v letu 1901 denarnega prometa **K 3.152.180·05**, in sicer prejemkov **K 1.567.926·13**, izdatkov pa **K 1.584.253·92**.

Na hranilnih vlogah je vložilo tekom 1901 l. 4216 strank **K 1.143.889·29**, vzdignilo pa 3239 strank **K 875.498·87**, tako da se je več vložilo nego vzdignilo **K 268.390·42**; ako pa prištejemo k tej svoti še nevzdignjene vložne obresti v znesku **K 93.966·55**, katere je hranilnica pripisala h kapitalu v letu 1901, pomnožile so se hranilne vloge v preteklem za **K 362.326·97**; stanje hranilnih vlog koncem leta 1901 pa iznaša **K 2.685.055·18**.

Hipotečnih posojil je izplačala hranilnica v preteklem letu 123 strankam **175.710 K**; ker se je pa hranilnici povrnilo **K 44.138·10**, pomnožila so se hipotečna posojila za **K 131.571·80**; koncem leta 1901 imela je hranilnica 1068 dolžnikov, ki so jej dolgovali skupaj **K 1.747.008·53**, to je 65·06%, ali skoraj dve tretjini vseh hranilnih vlog.

Stanje eskomptovanih menic se je tekom leta 1901 nekoliko znižalo ter iznaša koncem leta 1901 le **4380 K**.

Vrednostnih papirjev (efektov) imela je hranilnica koncem leta 1901 in sicer po denarnem kurzu z dne 31. decembra 1901, za **K 512.523·40**, in to vsled neugodne kurzne razlike, ki iznaša, kakor smo že navedli, **K 841·55**, in ki se je odpisala od čistega dobička.

V tekočem računu imela je hranilnica koncem leta 1901 pri raznih denarnih zavodih naloženo svoto **K 383.677·65**, tedaj za **K 180.083·97** več nego koncem leta 1900.

Vse premoženje (aktiva) hranilničnega upravnega imetja je iznašalo koncem preteklega leta **K 2.714.966·42**, dolgovi (pasiva) pa **K 2.699.280·89**, tako da iznaša čisti dobiček pri upravnem imetju

PODLISTEK.

Sobotno pismo.

Dragi Gašper!

Evò zopet kratko pisemce:

Neki župnik je pripovedoval pri spovedi zadolženi dušici: Če se na kup naloži mnogo malih grehov, potem je to že smrten greh. Ubogi grešnik ne razume tega. Župnik mu raztolmači stvar takole:

«No, če ti, ki si precej živ, nakladaš špas na špas, kaj je potem?»

«Potem,» odreže se šaljivec, «je cela komedija in smrtni greh!»

«Zakaj greh?»

«Zato, ker me prav pošteno naklestijo in to je vendar greh.»

Vaši kranjski junaki bi tudi pri vsaki stvari radi imeli vse; meni pa to ne gre v glavo, kajti, odkar pomnim, vedno slišim, da je geslo Kranjcev: «Vsak pol.»

Gašper, ljubi moj! Zadnjič enkrat sem bil nakupoval krave na Česnjici. Saj me poznaš, povsod hočem imeti nos. Nesem ga tudi v ono katoliško prodajalnico, ki nese tako dobro, da «ta velk komi» vprašuje, kje bo on dobil svoj «lon». Poprašal sem, če imajo kako kravo na prodaj, pa so rekli, da se ne zalagajo s te vrste blagom, ker ga jim nihče ne zaupa, konsumna društva pa obi-

čajno šele pozneje plačajo, ko naredo «dnar iz blaga». Nič kupčije — mahnem proti Bukovščici. Tudi tam sem poprašal po konsumu, pa bi jo bil kmalu skupil.

Ti veš, Gašper, da sem malo «cviterski», ali preoblečen kmet. Ljudje so mislili, da sem eden tistih, ki pomagajo blagoslovljenim štacunam dreti kmeta. — Že so se dvigale žuljave pesti in padalo bi bilo prav po taktih in po plečih, ko bi tudi jaz ne bil začel preklinjati konsumnih društev in blagoslovljenih štacunarjev. Zvedel sem pa le, da je konsum zaspal kmalu na to, ko je vse kmete, ki so se mu bližali, več ali manj ogrizel.

Med tem privleče cerkven ključar mežnarja iz nekega zatišja. Hodil je baje po takih potih, po katerih oženjen mežnar in organist hoditi ne sme, čeprav je še mlad. Bog mu grehe odpusti, fajmošter mu jih bo tudi. Odrinem domov premišljeva, zakaj je svet tak. Prišel sem do zaključka, da je zato tak, ker so ljudje taki. Ko pridem domov, bilo je že mračno, grem k peči in sedem — v skledo mleka. Dekla ga je pozabila postaviti na peč. Jaz sem klel, žena je stokala, dekla se je togotila, otroci so jokali, bila je cela komedija pa nič — smrten greh. —

Gašper! Za danes naj bo dovolj, prihodnjič ti bom pa sporočil, kako je cerkljanski Kos frčal na Brnike. Da si mi zdrav! Tvoj

kmet Jur.

za leto 1901 znatno svoto K 15.685-53. Ako se pa k temu čistemu dobičku prišteje še čisti dobiček, katerega je dosegla hranilnica v letu 1901 iz poslovanja splošne rezervne zaklade v znesku K 1.600-36, tedaj iznaša **skupni čisti dobiček za leto 1901 svoto K 17.285-89.**

Čisti dobiček pri upravnem imetju v znesku K 15.685-53 izročil se je v smislu hranilničnih pravil splošni rezervni zakladi, ki se je vsled tega povišala na K 55.579-32 ali na 2-07% vseh hranilnih vlog.

To poročilo sklepamo z uljudno prošnjo na slavne urade in slavno občinstvo, da blagovolijo še nadalje podpirati ta domači denarni zavod ter ohraniti se nadalje dosevanje zaupanje napram istemu, in da mu pride še mnogo novih prijateljev in podpirateljev, ki bi ga podpirali bodisi z vlaganjem denarja, bodisi z odjemanjem posojil; hranilničnem vodstvu boče pa vselej na tem ležeče, da se boče s previdnim in umnim gospodarstvom skazalo vredno zaupanja slavnega občinstva.

Konečno pristavljamo še, da čim več podpirateljev boče hranilnica imela, tem prej boče dosegla svoj smoter: tem prej jej boče mogoče prispevati iz splošne rezervne zaklade v občekoristne in dobrotvorne namene; hranilnici pa želimo še mnogo lepših in sijajnejših vspehov, nego ga je dosegla v preteklem letu, in nadejamo se tudi, da boče v tekočem letu z ozirom na to, da so se denarne razmere izboljšale, tudi dosegla lepši vspeh. I. V.

V Kranju, 29. marca.

K položaju. Vse avstrijsko časopisje se bavi z izidom glasovanja o celjski gimnaziji. Radi petkovega poraza so Nemci kar iz sebe in napadajo nemške klerikalce, Italijane, Poljake in vlado. Obenem napovedujejo najhujšo opozicijo ali celo obstrukcijo.

Štajerski deželni zbor se snide dne 2. aprila na kratko zasedanje, da se posvetuje o posojilu 10 milijonov kron mesta Gradca.

Umril je bivši ogrski ministrski predsednik Koloman Tisza v starosti 72 let. Da se je ogrski jezik povzpел na Ogerskem do sedanje višine, je nemala zasluga umrlega.

Razne politične vesti. Turški prestolonaslednik je nevarno obolel. — Novo bolgarsko ministrstvo je sestavil Danew. — V Norimberku se snidejo o priliki otvoritve germanskega muzeja avstrijski cesar, nemški cesar in cesarica, saški in vrttembergski kralj ter badenski veliki vojvoda. — Kitajski ustaši so zavzeli mesto Kančau v pokrajini Kvangtaugu. — V Rusiji se ponavljajo dijaški nemiri. — Cecil Rhodes, glavni provzročitelj južno afričanske vojne, je umrl dne 26. t. m. V južni Afriki je nagratil ogromno premoženje in je postal »zlati« kralj. Bil je tudi nekaj časa kaplandski minister.

Dopisli.

Iz Bukovščice. Gospod urednik! Ne zamerite mi, da sem toliko časa molčal in da Vam nisem ničesar poročal iz naše doline. Ko ste mi kazali zadnje anonimno pismo, katero ste sprejeli od znanega suhega velikana, sem se smejal in mislil, da jih bolj ne razjezim, naj mirujem in naj čakam na mrtvaški zvon, ki bo zapel našemu konsumu. Ko bi vedeli, kako ponosni so bili s svojim konsumom, bi sedaj umeli, kako so klaverni in konsuma niti v misel ne vzemo. Naš »konsul« je naredil konec svojemu življenju in je poginil. Le račun se nismo videli. Člani se mi zelo smilijo, ker bo marsikdo moral globoko seči v žep, da bodo računi poravnani. Lani po letu so bili ponosni tako kot Kropničani in šteli so samo glave cvekov, kateri pa so jim tudi ostali. Sedaj pa stokajo klaverni krog župnišča in čakajo kdaj jim bo mignil župnik, da jih reši skrbi in nadaljnjih plačil. Radovedni smo, kaj poreče glavni konsumar z Laškega, kateri je pri tem konsumu najbolj angaževan. Pravijo, da bo moral slovo dati par stotakom. Hudo je za našega kmeta, če mora tako po nedolžnem izgubiti lepo svoto. Samo naš kmet je preveč vdan v voljo božjo in bo pozabil, čeravno nerad. Župnik vendar ni prav imel, da je pustil konsum poginiti ravno v najboljšem času, pred prazniki. Naj bi bil vendar privoščil članom, da bi bili dobili za praznike vsaj vamperle, cibebe i. t. d.,

da bi bili imeli tako vsaj še malo veselja. Pa saj mu ne zamerimo. Jetičnemu ni pomagati. Kar na tihem zaspi in pomagati mu ne morejo nikaka zdravila. Konsul naj toraj v miru počiva! Konečno naj omenim še nekaj. Pred leti smo morali graditi novo mežnarijo. Ta nas je stala lepo svoto. Župnik Moré pa je dobil kuharico. Organist je imel hrano pri župniku. Kuharica pa je organistu dobro stregla in mu kuhala za prikuho tudi ljubezen, katera je pri organistu v srcu pognala in ju je letošnji predpust združila, da sta se poročila. Vendar je ostala i zanaprej kuharica v župnišču in tako streže obema župniku in možu. Organistu se jako dobro godi in kakor se govori, prebil je vse medene tedne v župnišču, mežnarija pa, katero smo sezidali s krvami žulji, je prazna. Prej organist ni imel prostora za svojo osebo v župnišču, a sedaj z ženo ga ima pa dosti. Čudne razmere!

Iz Predoselj. Po vseh farah se je že odpravila stara navada, koledovati za sveče in namesto koledovanja prinese ljudstvo na svečnico sveče v dar. Le Predoseljsko župnišče, katero vedno mrmra, da mu primanjkuje denarja, ima še to staro, grdo navado, da za sveče pusti koledovati, ker pri taki beračiji se dobi štirikrat toliko denarja, kakor bi bile darovane sveče vredne. Kako pa je to koledovanje? To je takole. Gospod župnik si izvoli odvsaके подруčnice, spadajoče pod njegovo župnišče, dva najboljših, neomadeževanih hiš, neomadeževanih starišev, kakor morata tudi sama biti, neomadeževana, čista kakor zlato. Takih mora biti v Predosljah 8 vsako leto. Ako bi se kateri teh poštenjakov med letom kaj »pobeštijal«, potem odpade od tega imenitnega posla, in naslednik njegov mora biti zopet — pravo zlato. Ti angeljčki pobirajo in pritiskajo na obilno darovanje. Ta dva neomadeževanca gresta od hiše do hiše, pritiskata na vse od starejšega do najmlajšega pri isti hiši, hlapca, dekle, pastirja in pastirico. Gospodar da navadno po dve kroni, zasé in za svojo ženo, nekateri tudi več. Pripetilo se je pa tudi že, da moža ni bilo doma, ko sta omenjena poštenjaka prišla pobirat za sveče, da je njegova žena dala za oba dva dve kroni. Pri sosedu ali v kaki gostilni sta omenjena poštenjaka prišla z gospodarjem skupaj, začela pritiskati nanj za svečo, s tem: da je njegova žena le kaj malega dela za svojo osebo in da mora on zasé dati. Mož je verjel lažnivcema in je dal še eno krono záse. Takih slučajev je bilo več. Na novega leta nesejo ti spredaj imenovani osmeri neomadeževani za sveče priberačeni denar župniku, ki jih v zahvalo za obilno naberačene denarje pogosti s kruhom in pijačo do pijanosti. Pripetilo se je rayno letos na novega leta zvečer po pijači pri gospodu župniku v Predosljah, da sta prišla dva njegovih kolednikov v neko gostilno, kjer je bilo nekaj pivcev. Eden od pivcev, ki je bil opeharjen, je rekel k njegovi mizi pristopivšima kolednikoma: »Koledniki so me pa nalagali in opeharili za eno krono!« Na to je poskočil eden od teh dveh kolednikov na mizo in je hotel udrihati po njem. Kričanja in kletvine ni bilo konca ne kraja in pobitih kupic je bilo mnogo. Nekaj pobitih kupic in steklenic še danes v gostilni ni plačanih. Gostilničar se zanaša, da jih bo gospod fajmošter plačal, ker so mu koledniki prinesli dosti denarja za sveče, a čakal bo gotovo zastoj. In le gostilničarju se je zahvaliti, da se ni izcimil najhujši pretep. Pa še nekaj prav zabavnega se godi pri ti farovski beračiji, in sicer: Omenjenim neomadeževanim, od gospoda župnika izvoljenim pobiralcem, se dekleta rada skrivajo in če jo dobi omenjeni fant o d fare, v kakem skrivnem kotiču, jo po predpasnikovih žepih prav pošteno in skrbno preišče. . . ! Želeti je, da bi oblastva takemu beračenju konec storila in da bi se tudi v Predosljah odstranila beračija za sveče.

Z dežele. V postnem času smo, v katerem nas cerkev učí in nam zapoveduje, da moremo delati pokoro in se pripravljati na vsprejem našega Odrešenika. Zapoveduje se nam, da moramo v tem času opraviti za za Velikonoč spoved in prejeti Najsvetejše. Lepo in vse hvalevredno je to, da se poravnamo z Bogom, da mu damo zadoščenje za razne žalitve in se spravimo z njim. To pa dosežemo, če gremo k spovedi. Kdo pa je tisti, ki

nas spove? Naša duhovščina, ki se nazivlje, da so Kristusovi namestniki. Sedaj vprašamo, koliko je takih, ki so vredni tega imena. Prav malo pri nas. Vzemimo danes le našo duhovščino in pogledimo, če je tista upravičena zlorabiti sveto mesto za stvari, katere so ali pohujšljive ali pa sovražne. Mlajša duhovščina je vsa fanatična in sicer tako, da namesto, da bi ljudi vabila k spovedi, pa jih odganja. Ne jemlje se ozir na nedolžnost, ne na odrasle, ne na samce in ne zakonske. Koliko pohujšljivih vprašanj stavi do nežne mladine, koliko lepim punicam, ki do ušes zardele zapuste sveto mesto, kjer so se hotele spraviti z Bogom. Torej namesto sprave in pouka — pohujšanje. Nadalje se ne jemlje ozir na fante in dekleta, katerim se stavijo istotako vprašanja, katera se mnogokrat uporabljajo pozneje v prepričanje, če se ujema s poukom spovednika. In tako imajo doraščeni to opravilo za nekako navado in ne za sveto izpolnitev dolžnosti. Ti storijo vsled tega božji rop in kdo drugi je kriv tega kot sama nerazsodna, fanatična duhovščina. Kaj se godi šele omoženim, to pa je večkrat vnebovpijoče, kaka vprašanja se stavijo, to je nerazumljivo, in človek bi mislil, da sploh kaj takega na svetu ni mogoče. Poleg tega pa sedaj uporablja ta fanatična duhovščina tudi še branje liberalnih časopisov. Tu se hujska vsakega in se mu grozi s peklom in Bog ve, kaj še. Poslužujejo se nadalje sovraštva in sicer se nahujska otroka zoper stariše, brata zoper sestro in narobe ter ženo zoper moža. V prvi vrsti seveda se primejo nežnega spola, ker so prepričani, da je bolj mehak. In tu nastane prepir in pretep doma, med možem in ženo sovraštvo, katero ima mnogokrat nasledke: nezvestobo in končno ločitev. Vprašamo le, so li taki duhovniki nasledniki našega Odrešenika? Po našem mnenju in sedanjem prepričanju lahko trdimo, da ne in gotovo bi se zgodilo, da ko bi prišel naš Odrešenik na zemljo, da vzame bič v roke in jih zapodi iz svetišča božjega. Zato pa imajo že dokaz, da se spoved opušča in da ljudje od leta do leta postajajo bolj mlačni in se odtegujejo verski dolžnosti. Toda ti namestniki ne iščejo vzroka v njih delu, temveč je vsega tega kriv liberalizem. Kdor je liberallec, ta je brezverec in že tu na svetu pogubljen. Vsakega takega sodijo naši duhovniki že na tem svetu in za takega ni rešitve. Posebno pa čaka najhujša kazen tistega, ki se bavi z liberalnim časopisjem. In kdor bere take liste, takemu se dandanes odpove odveza pri spovedi in smatra se za najhujšega hudodelnika, ki ima večjo pregreho kakor tisti, ki je obsojen na vislice. Še temu se da odveza in so mu grehi odpuščeni. Naša duhovščina naj se torej nikar ne čudi, da postajajo verniki vedno mlačnejši, saj so sami krivi. Naj ne pometajo pred drugim pragom, temveč naj pomedejo najprej pred lastnim, katerih mnogi se iz smeti niti ne vidi. Dajajte tisti, ki ste vedno na indeksu, svojim vernim ovčicam lepe izgleda, naj bodo vaše pridige le pouk in ne pohujšanje ter sovraštvo in potem boste dosegli isto spoštovanje in ugled, katero uživajo vaši zmernejši tovariši. Dokler pa boste nepoboljšljivi ter sejali namesto miru le sovraštvo ter jezo med vernike, bodite prepričani, da se vas bo še preziralo in da se vas bodemo še bolj pogosto spominjali v časopisih ter ljudem odpirali oči, da niste nikakor pravi nasledniki in branitelji svete katoliške cerkve.

Iz Lesec. (Naši velikonočni piruhi.) Ko je naš župnik g. Seigerschmied prihajal k nam, nastopil je v ponižni ovčji obleki, toda v zavesti smo si bili, da je ta uniforma — «fovš», pod katero tiči zgrabljivi volk. In resnično! Skoro je ni propovedi, v kateri bi ne ožigosal brezvernih liberalnih časnikov kot pogubljivo hudičevo delo. Slednjic se je ta veleum povspel še nekoliko višje, ko je namreč oznanil, da nihče, kdor se ne bo izkazal z velikonočnim spovednim listkom, ne bo pri prihodnji birmi pripuščen za botra in tudi ne pri krstu, in da se s tem takorekoč vsak sam izobči iz cerkve. Temu seveda sledi, da se v poslednji uri ne previdi, ko umrje mu ne zvon, ter nima cerkvenega pokopa. To je izvrstno sredstvo, v klerikalni brlog vgnati s tem napredno-misleče ljudstvo na deželi. Toda počasi! Ako še nam s tem zabrani biti «boter», smo v enem oziru našemu terori-

zatorju za to hvaležni, kajti to je, Nemeč bi dejal «Titel ohne Mittel und kostet was». In če smo izobčeni, hočemo biti izobčeni tudi za dati ter hočemo lastne otroke imeti na naši strani in sicer za to, ker so naši. Naš župnik zahteva tako pretirane zahteve, a drugod ne. Koliko sposobnih botrov bi se na ta način dobilo v Ljubljani, ko bi bili ondi duhovni gospodje tudi tako nestrpni. Kaj mislite, gospod Seigerschmied? Take velikonočne piruhe naj si prihrani g. župnik záse.

Kardinal dr. Jakob Missia.

Zadnji ponedeljek širila se je med obiskovalci našega trga novica, da je nagloma umrl v Gorici dr. Jakob Missia. Ta vest se je obistinila. S smrtjo dr. Missie ponehalo je življenje velikih načrtov, naporenega dela, nenavadnih uspehov; dr. Missia je bil mož, ki je visoko presegal srednjo mero, moč jasnih ciljev in železne volje. O njem ne velja površni rek: de mortuis nil nisi bene. Za kranjsko deželo in za vse Slovenstvo ima njegov nastop zgodovinski pomen. Kadar se bo pisala — daleč za nami — zgodovina slovenska naših dni, začela se bo z dr. Missio, če ne nova doba, saj novo poglavje.

Ne gre danes razpravljati, kakšna bo sodba zgodovinarja o njegovem delovanju, premalo razvit je še boj, premalo določen konečni uspeh boja, ki ga je povzročil njegov nastop. Vtis pa imamo, da je dr. Missia vze sam dobro čutil, da se stvari ne razvijajo tako, kakor je pričakoval, utis imamo, da je to prepričanje vsaj podpiralo njegovo željo, umakniti se iz dežele, v kateri je ravno on povzročil toliko viharjev. Če pravi «Slovenec», da je pod njegovo vlado v 13 letih nastalo 13 novih samostanskih naselbin, bodo morda najhujši tretjeredniki priznali, da je to skoro preobilna mera, da je to morda več, nego kar more prenašati kranjska dežela brez škode za življenski mozeg, ki ga zase potrebuje. In če pravi «Slovenec» nadalje, da je Missia «očistil» kranjsko duhovščino, je to čuden kompliment za Missijeve prednike in za stareje naše vrle župnike in kaplane gotovo neopravičen. Missia sam bi ga zavrnil kot grdo netaktnost, ko bi ga mogel. Mi pa pravimo, da je tudi zelo nepreviden ta kompliment, če se spominjamo gornjih dogodkov v in izvan sodne dvorane.

Ali pokojni Missia se ni zadovoljil s tem, da je delal široko gaz v svoji dijecezi in metropoli, njegov duh stremil je više in z uspehom. Četudi rojen Slovenec — to je namreč za izvanredno karijero huda coklja — bil je menda najuglednejši in najvplivnejši med avstrijskimi škofi. Po svojem talentu se niti od daleč ne more primerjati z velikimi avstrijskimi škofi kot: Rauscherjem, Haulikom in Strossmayerjem; po svojem vplivu dosegal je pa najvplivnejše izmed svojih prednikov. In tu mora globoko v srce zaboleti vsakega domoljuba, da mu ni bilo dano, da bi se bil vzgojil na kakem domačem zavodu ali vsaj v Avguštinju. Srednje šole je dovršil v Gradcu, duhovniške pa v Rimu. Kaj čuda, da je s svojim naziranjem, s svojim čuvstvom bliže stal Nemcem in Lahom, nego rodnim svojim bratom. In naše neomajano prepričanje je, da bi imela vtis in posebno klerikalna politika na Kranjskem danes ves drug pravec, če bi bilo Missiji v mladih njegovih letih dano pogledati v krasoto slovenske literature.

Rekli smo že, da je morda sam bil presenečen o tiru, ki ga je zavzela njegova politika na Kranjskem. Tega čuta se gotovo tudi v Gorici nizebil, ko je videl, da se stvari niso zboljšale po njegovem odhodu.

Nekaj pa moramo tu konstatirati na njegovo korist. Tudi on se je opiral na posvetne elemente, kolikor so mu bili na razpolago, a krmila ni dal nikdar iz rok; vse svoje vladarske čine uredil je po svojem prepričanju, vsi njegovi ukrepi so bili izvir njegovega duha; renitence med duhovščino ni trpel; in zavodov na šentvidskem polju ni Missia začel zidati... Naj v miru počiva!

Novičar.

Na Gorenjskem.

Vesele velikonočne praznike želi vsem p. n. naročnikom, dopisnikom in podpornikom lista uredništvo in upravnštvo «Gorenjca».

Vabilo na naročbo. Z današnjo številko poteče prvo četrtletje. Zategadelj uljudno prosimo vse one, katerim poteče naročnina s to številko, da čim preje vpošljejo denar za nadaljnje pošiljanje lista. Obenem se obračamo tudi na prijatelje in somišljenike, da pridno razširjajo list in mu pridobivajo novih naročnikov.

Volitev v trgovsko in obrtno zbornico se je vršila v soboto 22. t. m., skrutinij pa je bil končan šele v torek zjutraj. Prodrli so od izvrševalnega odbora narodne stranke priporočani in tudi v «Gorenjcu» objavljeni kandidati, le v drugi obrtni kategoriji je propadel Josip Maček, ker je bilo na 573 glasovnicah napačno zapisano Franc Maček. Tako je z božjo pomočjo zlezel v zbornico tudi jeden klerikalec, krščanski socialist pasar I. Kregar, dočim so klerikalci poprej imeli v zbornici štiri zastopnike. Čuje se, da Kregar ne bo prevzel izvolitve, da bo napravil prostor tovarnarju Pollaku, ki ima za njim največ glasov. Iz velike industrije in rudništva, kjer narodna stranka ni postavila kandidatov, so bili izvoljeni Nemci: J. Baumgartner, A. Gassner, K. Lukmann in G. Tönnies. Oddanih je bilo vsega skupaj 4738 glasovnic, od katerih je bilo 526 neveljavnih. Klerikalci niso razglasili kandidatov, zato da sedaj po porazu lahko pišejo, da katoliško-narodna stranka ni nastopila kot taka. Tembolj so delali na skrivnem in zahrbtno. Naravnost neumevno in vse graje vredna se nam pa vidi brezbriznost narodne stranke pri teh volitvah. Če bi okraj Kranj, Postojina, Radovljica in Vrhnika ne vršili svoje dolžnosti, zmagali bi klerikalci v III. trgovski ter II. obrtni kategoriji in tako dobili večino v zbornici. V Ljubljani so baje začeli pobirati glasovnice, ko so klerikalni agitatorji že zdavnej vse obletali. V II. trgovski kategoriji so zmagali liberalni kandidati samo z 82 glasovi večine. Menda se nekaterim gospodom ni izljubilo na to misliti, da trgovska zbornica voli dva deželna poslanca in da bi klerikalci v slučaju zmage postali tudi neomejeni gospodarji v deželnem zboru. Vsled te brezmejne mlačnosti v odločilnih narodnih krogih vlada splošna nevolja in čisto pogosteje se čujejo kliči po prav koreniti izpremembi tako glede oseb kakor zlasti glede strankine organizacije. Če bi se bilo vsestransko delalo, ostati bi morali klerikalci v taki manjšini, da bi se nikdar več ne upali umeševati se v volitve za trgovsko in obrtno zbornico. Sedaj jim je strašno zrastel greben. V predvčerajšnjem «Slovincu» bobnajo, da se bo vložila pritožba zoper volitev, ker se baje vsem volilcem niso dostavile glasovnice. Pozivljajo tudi somišljenike, da naj naznanijo posamezne slučaje, v katerih so liberalci pobrali glasovnice brez podpisov. To je seveda le gromenje s plehom, in vsekako bi storili klerikalci pametneje, če bi pometali pred svojim pragom. Mimo drugih nam je znan slučaj, ko je kapelan vzel glasovnico, ko volilca ni bilo niti doma. Kdo jo je neki podpisal? Če bo potrebno, se bomo s klerikalnimi sleparijami povodom zadnjih volitev začeli baviti podrobneje.

Iz Kranja se «Slovincu» poroča, da so bili za volitve vsi liberalci na nogah in da so bili zadovoljni tudi z glasovnicami brez podpisov. Kar se tiče prvega, ima «Slovenec» precej prav. Če so se smeli brigati za volitve v trgovsko zbornico dekan Koblar, kapelan Potokar, krojač Skalja (sedaj ne več brezposelni, ker so mu malkontenti kupili šivalni stroj), kamnosek Jeglič in umetnik Götzl, zakaj bi ne smeli agitirati tudi tisti, ki v Kranju kaj veljajo. Kar se pa tiče glasovnic brez podpisov, bodo kranjski klerikalci pač ustregli prošnji «Slovenčevega» uredništva, ki želi natančnih podatkov. Tudi mi se pridružujemo tej prošnji in smo pripravljani na protiuslugo. Tudi tistega naj povedo, ki je baje grozil obrtnikom po deželi, da bodo morali dvakrat v Ljubljano, če mu ne dajo glasovnic. Klerikalna kandidata iz Kranja sta bila trgovec Franc Omersa star. in njegov sosed Lovrenc Rebolj. Gospod Omersa je slab politik. Štirikrat je bil zbornični svetnik in še bi bil lahko. Prej liberallec je pred nekaj leti začel «cincati» in sedaj je srečno princinal z obema nogama v klerikalni tabor. Gospod Omersa, ki neki s posebno vnemo bere «okultistična

pisma», je že pred tremi tedni slutil, da bo «padel». Takrat ga je pogumnega jahača, njegov črni poni, ki je sicer prav pohlevna živinica, položil na ne ravno rahel način na zemljo. Omersa je to smatral za slab «omen» in takoj je začel pripovedovati, da «odklanja» zopetno izvolitev v trgovsko zbornico. Dobri ljudje so mu sicer pomagali zopet na konja, a klerikalci mu niso mogli pomagati v zbornico, in liberalni volilci so ga «odklonili». Večna škoda pa je, da mesto Kregarja ni prišla v zbornico taka luč, kakor je gospod Rebolj. Lovrenc je že sam velika kapaciteta v trgovskih in obrtnih zadevah in zraven bi mu še zvesto stal ob strani s svojimi izkušnjami izza štirindvajsetletne zbornične prakse — dobri sosed Omersa.

Iz Cerkljan nam poročajo: Načelnikom kmetijskega društva v Cerkljah se je menda odpovedal Menarčev brat v Zalogu. On že ve zakaj?

Hranilnica in posojilnica v Cerkljah, kateri načeluje slavni Menarčev Janez že četrto leto, je imela letos denarnega prometa okrog 14.000 goldinarjev. Čistega prebitka ima okrog — 7 kron. Koliko bo morda moral načelnik doplačati, se še ne ve. Sedaj se namerava kupiti neko poslopje za več tisoč. Vsaj je razumljivo, če namreč napravi kaka hranilnica čistega prebitka 7 kron na leto, da se že izplača graditi si lastno poslopje. Potem se pa kdo upa ugovarjati, da niso «Gospodarska zveza» in nje jetične «šparkase» na pravem potu.

Iz Radovljice nam pišejo: Pri nas se je sedaj vpeljala na našem kolodvoru navada, da mora imeti vsak, kdor hoče stati na peronu, katerega pa sploh ni, listek za 20 vin., to pa menda le za brezverce-liberalce, — kajti «ta mali» Peter in drugi smejo biti na peronu in tudi v pisarni, kjer včasih z gospodom «stacijonšefom» udarijo na karte.

Učiteljsko društvo za radovljiški okraj zboruje v četrtek dne 3. aprila 1902 popoldne ob treh v šolskem poslopju na Jesenicah. Dnevni red: 1. «O šolski higijeni», poroča gospod učitelj K. Matajec. 2. Občni zbor z navadnim vspremem. K obilni nedežbi vabi odbor.

Novo velikansko industrijsko podjetje snuja neka družba, ki hoče izrabiti moč Save med Medvodami in Tacnom za električno silo. Načrt je izdelal nadinžener g. Fr. Zužek. To podjetje bi tudi Ljubljano oskrbovalo z elektriko. Obstoječa mestna elektrarna bi bila za rezervo. Od Medvod bi voda do turbin v Tacnu tekla po 4000 metrov dolgem kanalu in tod zopet nazaj v Savo. Preostanek električne moči se utegne porabiti za električno železnico na Šmarno goro. Stroški so proračunjeni na dva milijona kron. Doba zaprosene koncesije bi trajala 90 let.

«Kavalir.» Radi neke naše notice o bolniški blagajni nam je poslal gospod Fr. Ks. Sajovitz pred kakimi tremi tedni nek popravek, katerega smo pa vrgli v koš, ker ni bil stvaren, ker se naša notica sploh ni tikala gosp. Sajovitza. Kljub temu bomo v zadevi, katero pogreva gosp. Sajovitz, v kratkem še izpregovorili. «Slovenec» od 22. t. m. pa priobčuje iz Kranja napominani popravek, se zraven prav po nepotrebnem zaganja v nas in pristavlja, da je umevno, če gosp. Sajovitz tožbenim potom ne prisili «Gorenjca», da objavi dotični popravek, češ, da je odgovorni urednik «Gorenjca» neki notarski pisar v Kranju. Ne vemo sicer, v koliko sta popravek in «Slovenčeva» notica zrastle na Sajovitzevem zelniku, a toliko lahko rečemo, da g. Sajovitzu kaj slabo pristaja, četudi s pomočjo drugih prodaja po «Slovincu» take smešno in obenem bahaško obzirnost, katero bi nepoučeni smatrali za kavalirstvo. Če ima gospod Sajovitz tako drzno čelo, da dela proti nekdanjemu prijatelju prav grde in neutemeljene ovadbe na državno pravdnništvo, vendar ne bo pred «Gorenjcem» vrgel puške v koruzo!

Veselico priredi Narodna čitalnica v Škofji Loki v ponedeljek, dne 31. marca 1902 v svojih prostorih. — Spored: 1. Napoleonov samovar. Enođejanka. Spisal R. Murnik. 2. Senčne podobe. 3. Ples. Začetek točno ob pol osmi uri zvečer. Vstopnina: Udom 50 vin., neudom 80 vin.

Delegatskega kandidata kranjskih malkontentov in na Britofu izvoljenega delegata v okrajno bolniško blagajno, Hariša, je delegiral kazenski sodnik za en mesec na velikonočne počitnice, ker se je predomače obnašal v blagajničnem uradu.

Trgovska tvrdka R. & E. Rooss v Kranju izdeluje novo sredstvo v varstvo podplatov, pod imenom «Heureka», katero utrdi podplate tako, da so mnogo bolj trpežni kakor navadno. Natančneje je razvidno in današnje priloge.

Iz Medvod poročajo: Dne 23. t. m. ob poldveh in treh zjutraj je bila ne daleč od vasi Spodnja Senica blizu Medvod odtrgana ograja na občinski cesti. Štiri metre dolgi koli od te ograje v premeru od 10—15 centimetrov so bile položeni počez po železniškem tiru in kaj lahko bi bil vlak skočil s tira. Dotično mesto leži ob dvajset metrov globokem prepadu v potok Savo. Železniški čuvaj je našel šele pred prihodom poštnega vlaka ob treh zjutraj omenjene drogove, katere je vlak prerezal in porinil na stran. Kot storilca sumijo kmetska fanta Valentina in Jern. Koševca iz Spodnje Senice. Eden teh dveh je že enkrat namazal železniški tir z mastjo in se je vlak ustavil. Izročili so ju sodniji.

Grobovi. V Domžalah je umrl ondotni tovarnar gospod Alojzij Kurthaler. — V Ljubljani je umrl bivši nadporočnik v kamniški tovarni za smodnik g. Jožef Url.

V Mostah je v četrtek ponoči ponesrečil g. Matej Soklič, žel. čuvaj in hišni posestnik. Nesrečnik se je vračal domov ob burji, ki je ta čas silno razsajala in vrgla ga je ravno ob železniški most pri Mostah čez škarpo okoli 20 metrov navzdol. Razbil si je čelo in takoj obležal mrtev v prepadu.

V vasi Savici pri Bohinjski Bistrici vršil se bo od 7. aprila do konca maja t. l. praktični kurs o mlekarkstvu, maslarstvu in sirastrvu. Mladičiči, ki žele udeležiti se tega pouka, naj se zglasé do 3. aprila t. l. pri deželni odboru s prošnjami za vsprejem, katerim naj pridenejo spričevalo obč. zupanstva, o lepem vedenju in o sedanjem delovanju v kmetijstvu sploh. Prednost imeli bodo pri odločevanju sprejema oni, ki so že deloma delali v tej stroki.

Seja občinskega odbora škofjeloškega je bila sklicana na dan 21. t. m. Župan je konstatiral nesklepčnost. Seja se je vnovič sklicala na sredo 26. t. m. Župan je moral konstatirati nesklepčnost. Prosim Vas, ali se ne pravi to loviti slepe miši! Na dnevnem redu so pa točke, ki čakajo nujne rešitve. To je naravnost škandalozno! Tolika brezbriznost zasluži, da jo javno ožigosamo. Priznati moramo, da je ta ali oni odbornikov resnično zadržan — toda, so pa tudi taki, ki bi lahko prišli, a se navadno odlikujejo s svojo nenavzočnostjo. — Za danes toliko. Morda bo seja tudi v tretjič nesklepčna?! Bomo poročali. Slavnemu zupanstvu pa svetujemo, naj isto napram tolike brezbriznosti primerno postopa. X

Iz Škofje Loke se nam poroča: Tomaž Peternel je priprost kovač v Škofji Loki. A ne samo kovač, tudi lovec, da ga mu ni para. Divjih petelinov petje ga ne miče, zato pa pridneje lovi — vidre. Okroglih dvajset let že preganja požrešno ribjo roparico. Faktum je, prav gola resnica, da je ta teden ulovil vidro, ki je popolnila število že preje ujetih na 84 — reci: štiriinosemdeset. Ali ni to redkost, ki je vredna, da jo zabiležimo!

Komisijonelni ogled za zgradbo škofjeloškega vodovoda se vrši — kakor se nam poroča — v torek 8. aprila t. l. ob devetih dopoldne. Komisijonelnega ogleda je društvo ravno čakalo, zato navidezno zadnji čas ni delovalo. Takoj potem se prične s kopanjem, in upamo, da bomo dobili v kratkem času prepotrebni vodovod. S tem bodi na kratko ovržena bojazen, da je društvo postalo mlačno, in da bi koristna naprava — splavala po vodi.

Tretji redni občni zbor škofjeloške mlekarske zadruge se je vršil v torek 25. t. m. V odbor so bili soglasno izvoljeni sledeči gospodje: načelnikom Gašper Čarman; blagajnikom in knjigovodjem Janko Petrič; tajnikom Frančišek Kalan; predsednikom nadzornišva pa Frančišek Sušnik.

Glas iz občinstva. Loški pohajkovelec nam pošilja naslednje vrstice: Poleg Škofje Loke ležeči «Kamenitnik» je vsled razsodbe last škofjeloške občine. Koliko mestnega občinstva hiti na prijazni grič, nam ni treba povdarjati. V Loki pravijo, kadar je lepo vreme: na Kamenitniku kar «mrgoli». Razgled je dokaj lep. Ali bi ne bilo morda umestno, ako bi škofjeloška občina poskrbela za kake primerne nasade in pota? Postaviti bi bilo treba tudi par klopjij. In če se postavi vrhu Kamenitnika nekaj miz in klopjij, bi v poletnem času ob nedeljah lahko prevzel posel kak gostilničar, ki bi postregel s pijačo in mrzlimi jedili. Ločani pa bi dobili prijetno izprehajališče. Morda se uresničijo te želje Vašega pohajkovalca.

V Trziču imajo — kakor smo že v zadnjem dopisu omenili — misijon. Poroča se nam, da je bila ta teden zjutraj ob petih pridiga za odrasčene, pri katerih so se pravile s prižnice take svinjarje, da je dekleta od 16—20 let zalivala rdečica. Nekatera nevedneja pa so iz cerkve domov grede povpraševale svoje tovaršice, o čem se je razpravljalo v cerkvi. Ali se ne pravi to pohujševati ljudstvo? Namesto božje besede pa se v cerkvi vpricho mladega sveta propoveduje o stvarih, ki nikakor ne spadajo v splošno javnost. Uganka pač ostane, kakšen razloček je vendar med pohujšanjem onih mladih deklet, ki hodijo iskat «Gorenjca», in med pohujšanjem onih, ki so bile pri misijonski pridigi, kjer se razpravlja o spolnih skrivnostih, kakor v Trziču. Morda nam reši to uganko Koblar.

Popolno priznanje izreka c. kr. naučno ministrstvo g. J. Žirovniku, nadučitelju in vodji obrtno-nadaljevalne šole v Št. Vidu nad Ljubljano, za njegovo mnogoletno, pridno in uspešno vodstvo te šole. Pač najlepše zadoščenje! (Župnik Gregor Malovrh je spisal obtožnico, v kateri trdi, naj bi ga deželni šolski svet prestavil iz Št. Vida, češ, da ni sposoben za vodstvo obrtno-nadaljevalne šole.)

V Zgorjem Tuhinju je bil te dni krst novorojenčka, katerega je povila 17 letna neomožena «Marijina devica» z malih hribov. Oče te nezakonske matere je sicer tudi velik tercijal, ker tiči vedno v cerkvi in spovednici, a kljub temu je zapeljal in oskrnil — svojo lastno hčer.

O bohinjki železnici. Železniški minister je izjavil, da bode vlada bohinjki predor in druge predore gradila v lastni oskrbi. Ponudniki so namreč stavili previ-soke cene.

Križem sveta.

Razne vesti. Otrok z dvema glavama se je rodil v Kankakee, v Ameriki. Otrok je popolnoma zdrav. — Velik zaupni shod bo dne 10. aprila v Celju. Povabljeni bodo vsi slovenski in hrvatski državni poslanci kakor tudi časnikarji vseh slovenskih časnikov.

Gospodarske stvari.

C. kr. kmetijska družba je poslala sadno drevje za kranjsko podružnico gospodu Cirilu Pircu. P. n. podružnični člani naj prej ko mogoče pošljejo po drevesca.

Prodaja mleka. Minister za trgovino je naročil kranjski vladi, naj potom podrejenih organov opozori prodajalce mleka in odjemalce, da se v javnem prometu smejo posluževati le litrov.

Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani se naznanja, da se je pravni zastopnik pri kralj. višjem sodišču v Kolinu g. dr. Herman Fischer (Bismarkstr. 16) postavil za pravnega zastopnika c. in kr. glavnega konzulata v Kolinu in da se je zavezal, proti zakonitim pristojbinam (pri nepremožnih tudi brezplačno) pravne stvari, ki se tičejo avstrijskih ali ogerskih državljanov, zastopati izven sodišča in pred sodiščem v vseh instancah oziroma skrbeti za primerno zaslopstvo, če sam ne more pri sodišču zastopati. Gospod dr. Herman Fischer velja pri tamošnjih juristih za v vsakem oziru izvrstnega advokata. V orientiranje strank, ki iščejo pravnega zastopstva je omeniti, da spadajo v uradni okraj c. in kr. konzulata v Kolinu naslednje provincije: Westfalen, Waldeck, Lippe-Detmold, Schaumburg-Lippe in oldenburška enklava Birkenfeld.

VI. vinski semenj v Gradcu. Mestna občina Gradec priredi od 10. do 13. aprila t. l. v dvoranah (Keplerstrasse šte. 114) vinski semenj. Na ta vinski semenj, ki je združen s poskušnjo vin, se zlasti oni opozarjajo, ki kupujejo štajerska vina, kakor vinski trgovci in gostilničarji, ker bodo tukaj razstavljena vsakovrstna štajerska vina, oprave in stroji za vinarstvo. Natančnejši spored semnja je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Listnica uredništva.

Gosp. K. N.: Hvala za dopis, katerega smo morali vsled nedostajanja prostora odložiti za prihodnjšč.

Današnji številki je priložen oglas „Heureka“ tvrdke R. & E. Roos v Kranju.

Loterijska srečka dne 22. marca t. l.

Trst: 43 85 2 6 72

Izjava.

Podpisani obžalujem in preključujem vse razžalilne in sramoteče besede, katere sem rabil napram osebi g. Rud. Kokalja, blagajnika okrajne bolniške blagajne v Kranju. Gospod Kokalj je bil toli prijazen, da je umaknil proti meni naperjeno tožbo in jaz sem mu izročil 100 kron v dobrodelne namene.

V Kranju, dne 29. marca 1902. 55

Jvan Zupan

posestnik in usnar v Kranju št. 33.

Občinski tajnik

ki je ob jednem tajnik slovenske posojilnice v Šmihelu pri Pliberku

se takoj sprejme.

Prosilci morajo biti slovenske narodnosti, zmožni slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi. Uraduje se slovensko. Plače je 720 K od občine, 240 K od posojilnice in gotovega postranskega zaslužka čez 100 kron, skupaj 1060 kron na leto. Prošnje najse pošiljajo na

županstvo Bistrica

45—2

pri Pliberku na Koroškem.

J. RUDOLF, župan.

Semena

lucernske in domače detelje, repe, pese, korenja in trave ter vsake vrste vrtna semena, zanesljivega kaljenja, iz pravih virov, priporoča tvrdka

39—4

R. & E. Roos, Kranj

I. letnik „Gorenjca“ 1900

(52 številke)

se odda za K 4.—.

Kje? pove upravništvo „Gorenjca“.

Mestna hranilnica
v Kranju
obrestuje hranilne vloge
po 4 odstotke
brez odbitka rentnega davka
2—7 katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog K 2,764.648.12. Stanje hipoteknih posojil K 1,754.741.23.

Št. 404

54—1

Razglas.
Za zgradbo nove klavnice
v Kranju

oddalo se bode sledeče delo:

- a) Uravnava terena s K 379.—
 - b) Zgradba klavnice > 33.454.—
 - c) Kanalizacija > 1100.—
 - d) Notranja oprava > 7226.45
- v skupni svoti K 42.159.45

Pismene, postavno kolekovane ponudbe, v katerih je ponudene svote s številko in besedami zaznamovati, so do 8. aprila 1902 opoldne. pri podpisanem mestnem predstojništvu s 5 odstotno varščino ponudene svote izročiti s pristavkom, da ponudnik stavbene pogoje pozna in se istim brez ugovora podvrže.

Načrti, troškovniki in pogoji so v uradnih urah vsakemu v občinskem uradu na razpolago.

Mestno predstojništvo v Kranju

22. marca 1902.

Sloveči profesorji medicine in zdravniki priporočajo

Tinktura za želodec

lekarnarja Piccoli-ja

v Ljubljani dvornega zalagatelja Nj. svet. papeža

kot sredstvo, ki krepi želodec, vzbuja tek, spešuje prebavljenje in odprtje telesa posebno zdravilna za one, ki trpe na zastaranem zaprtju.

Tinktura za želodec se razpošilja v skatljicah z 12 steklenicami za K 2.52, z 24 steklenicami za K 4.80, z 36 steklenicami za K 7.—, z 70 steklenicami za K 13.—.

I. 191—28 (Poštni parket pod 5 kg.)

" Okkultistična pisma.

V.

Konec.

Poleg rojenih medijev je tudi takih, ki so si s spretnostjo pridobili to sposobnost. Kakor si z vajami pridobivamo več ali manj spretnosti v gotovih umetnostih, istotako moremo z vajami vzbujati mediumizem. Žal, da ta navadni mediumizem podaja le fizikalne in pišoče medije.

Navod o razvitku te moči je zelo enostaven, a vendar se ga ne upam navesti na tem mestu. Poleg moralnega mišljenja, treba početniku tudi znanja spiritistične teorije. Kakor nismo v stanu brez temeljitega znanja teorije izvrševati kemičnih poskusov, ravnotako ne moremo razvijati mediumizma in ustvarjati spiritističnih družeb. Lastne izkušnje in izkušnje drugih oseb podajajo brez števila dokazov o žalostnih naslednjih medijalnih zlorab. Že sama misel, skom nameravamo imeti opravila, mora nas zagotoviti o resničnosti gornjih besed.

S poskusi brez teorije tudi ne bi znali razločevati vplive duhov od vplivov lastne psihe. Z vodo kopelji bi izlili tudi otroka pod kap, a na račun vede bi zakrivali, da je spiritizem absurden.

To bi se dogajalo tudi tedaj, ko bi imeli opravila z resničnimi duhovi. Ne znali bi ločiti dobrih od slabih. Mogoče tudi, da bi napravljali poskuse vsled sebičnih namenov: zasledovali bi zaklade, srečke, tajnosti gotovih oseb i. t. d. Takim poskusom bi sledilo neizključno dejstvo, da bi nam dobri duhovi obračali hrbte, na njihovo mesto pa bi prihajali zanikrni koboldi. Ti bi nam natvezovali raznovrstnih bedarij, kar bi seveda šlo zopet na račun spiritizma.

Kakor vidite, je tehničnih vzrokov, da molčim o navodilu. Dalje blagovolite upoštevati tudi namen mojih pismov, ki je, podajati le sumarične načrte okkultnih ved brez ozira na znanstveno ali kako drugo točnost. Ako Vas stvar zanima, potrudite se seznaniti s teorijo, ki dovaja v prakso. Potem šele Vam postane nekoliko jasna ona velikanska zastavica, katero imenujemo človek.

Bog v pozdrav!

A. Z. Atanazijev.

Tedenski sejem v Kranju dne 24. t. m.

Prignalo se je 156 glav goveje živine, 5 telet, 5 prašičev, — ovac, — koze, — buš. — 50 kg: pšenice K 9·25, prosa K 7—, ovska K 7·50, rži K 8—, ajde K 6·50, ječmena K 7·50, krompirja K 1·50.

Vozni red

na gorenjski in kamniški progi državnih železnic
veljaven od 1. oktobra 1901.

A. Proga Trbiž-Ljubljana.

825	181	585	417	Odhod	Trbiž	Prihod	1255	309	1082	715
841	149	558	455	↓	Rateče-Bela Peč	↑	1241	255	1018	701
852	201	605	447		Kranjska Gora		1229	243	1004	649
910	221	627	507		Dovje		1209	221	942	637
927	289	645	555		Jesenice		1153	204	925	611
933	245	651	531		Javornik		1149	152	914	600
940	253	659	538		Zerovnica o. p.			143	904	551
958	312	718	548		Lesce-Bled		1125	133	853	541
959	318	724	554		Radovljica o. p.		1118	122	841	529
1010	329	735	604		Otoče o. p.			109	829	516
1016	336	742	610		Podnart-Kropa		1102	105	823	511
1026	346	752	620		Sv. Jošt o. p.			1250	809	456
1031	354	801	626	Kranj	1046	1246	804	451		
1043	407	815	638	Skofja Loka	1034	1230	747	435		
1055	420	827	650	Medvode	1022	1216	733	421		
1104	429	836	659	Vižmarje	1012	1206	722	410		
1111	436	843	706	Prihod	Ljubljana drž. k.	Odhod	1004	1158	713	402
1113	441	848	709	Odhod	Ljubljana j. k.	Prihod	1003	1154	708	359
1116	444	851	712	Prihod	Ljubljana j. k.	Odhod	1000	1151	705	356

B. Proga Kamnik-Ljubljana.

205	650	728	Odhod	Ljubljana drž. k.	Prihod	610	1106	649		
218	704	741	↓	Tavčarjev dvor	↑	557	1053	636		
221	707	744		Černuče o. p.		553	1049	632		
242	728	805		Terzin		533	1029	612		
250	737	813		Domžale		526	1022	605		
300	748	823		Jarše-Mengiše		515	1012	552		
305	758	828		Homec o. p.		508	1006	543		
319	807	842		Prihod		Kamnik	Odhod	455	953	530

Slovo!

Ker mi ni bilo mogoče se od vseh znancev in prijateljev osebno posloviti kličem vsem presrčni

3 Bogom!

51—1

Davorin Vrinšek.

(Na svidenje pri „Panju“ na Bledu!)

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

Velika zaloga zgotovljenih oblek

za gospode, dečke in otroke

konfekcije za dame.

*** Solidno blago po čudovito nizkih cenah. ***

Ceniki se razpošiljajo zastonj in poštne prosto. 43—4

Rajm. Krisper

trgovec v Kranju

47—2

uljudno vabi k nakupu raznovrstnega blaga, kakor rozin, cibeb, vamprlov, mandeljnov, najboljšeega tropinoveca, moke št. 00 — 8, boljše in slabjše vrste, dalje norimberškega blaga, igrač, šolskih potrebščin, svinčnikov, kuvert, peres i. t. d.

Vsakovrstna najzanesljivejša

SEMENA

za polje kakor za vrt

se dobe po najugodnejši ceni pri

46—2

Ivanu Majdiču, Kranj.

Istotam dobi se tudi priznано najboljši

dovski mavec (gips), Romanin Portland-cement

Otroški vozički in košarice

se dobe po najnižji ceni pri

Albinu Rantu

v Kranju.

49-1

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 109-40

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

FRAN DETTER LJUBLJANA

na Starem trgu šte. 1

Prva in najstarejša 156-29

zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, ki se dobivajo v zlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Posamezne številke „Gorenjca“
se prodajajo po 10 vin. v
Škofji Loki pri g. M. Žigonu, trafika na
glavnem trgu;
Radovljici pri g. Otónu Homannu, glavna
trafika.

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna sa modroce na peresa
in posteljno opravo, zaloga
pohistva,

priporoča vsake vrste

modrecev, postelne vloge, zrcal, pedoh,
otročjih vozičkov, naslončev, pohi-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sebo opravo 54-50

po najnižjih cenah.

Cenike s 300 podobami pošlje
zastoj in poštnine prosti.

Prodaja tudi na obroka.

Razpošiljanje točno.

G. Tönnies

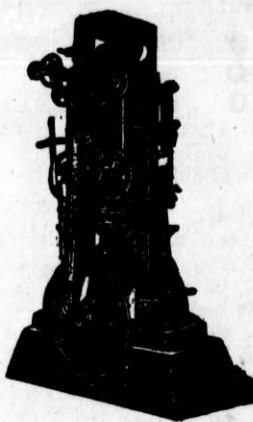
Ljubljana 66-48

tovarna za stroje, železo
in kovinolivnica

priporoča kot posebnost vse vrste

žage in vse stroje

za obdelovanje lesa, ame-
rikanske turbine, bencin-
motore in parostroje.

Najboljša kavina primes

je in ostane

Tschinkel^{na} kavin zdrob

v

28-9

Ljubljani.

Naprodaj je več novih in rabljenih

HARMONIK

nemškega in dunajskega sistema. Kje se zve v
upravnistvu „Gorenjca“.

1-13

Andrej Boucon

159-29 LJUBLJANA

Prule (Sredina) št. 18

TOVARNA ZA IZDELOVANJE

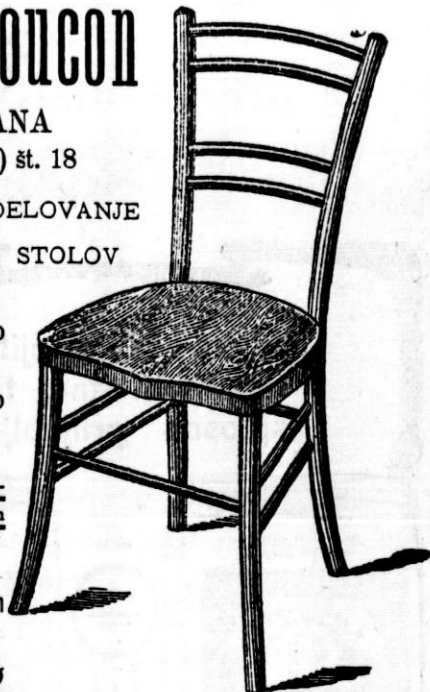
VSAKOVRSNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE

in vseh v to stroko
spadajočih pred-
metov, kise izvršujejo
natančno po naročilu.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo točno in po najnižjih
cenah.

Ceniki se razpošiljajo zastoni in
frankovano.

Glinaste peči,
štedilnike, banje

za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, tepešne in cene
priporoča prva in največja

tovarna

pečij in glinastih izdelkov
August Drelse

78-47

v Ljubljani.

Večkrat premiano!

Vnovič znižane cene!

Poljedelski stroji vsake vrste, po-
sebno priznано najboljši gepeljni,
mlatilnice in slamoreznice.

Pluge, železne, katere ni treba
držati in s katerimi se lahko
orjejo tudi ozki kraji po gl.d. 30-

Brane za travnike in njive.

Trombe za vodo in gnojnico vsake vrste.

Cevi za vodovode in vodnjake, najceneje.

Klinje, jermena in drugi posamezni deli za stroje

se dobijo v najboljši izvršitvi v skladišču 108-39

Fran Zeman

v Ljubljani, Poljanska cesta št. 24 („pri Korenu“)

A. Tschinkelna zet

Ljubljana.

Prva in edina

domača tovarna

cikorije,

figove kave,

kanditov,

kandiranega sadja

in konserv

priporoča priznано dobre in cene
svoje izdelke. 68-52

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajlne mize, ograje na mirodvoru,
obmejno omrežje, vožna vrata, balkoni, verande, stólpne
križe, štedilnike i. t. d. 85-45

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnik,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

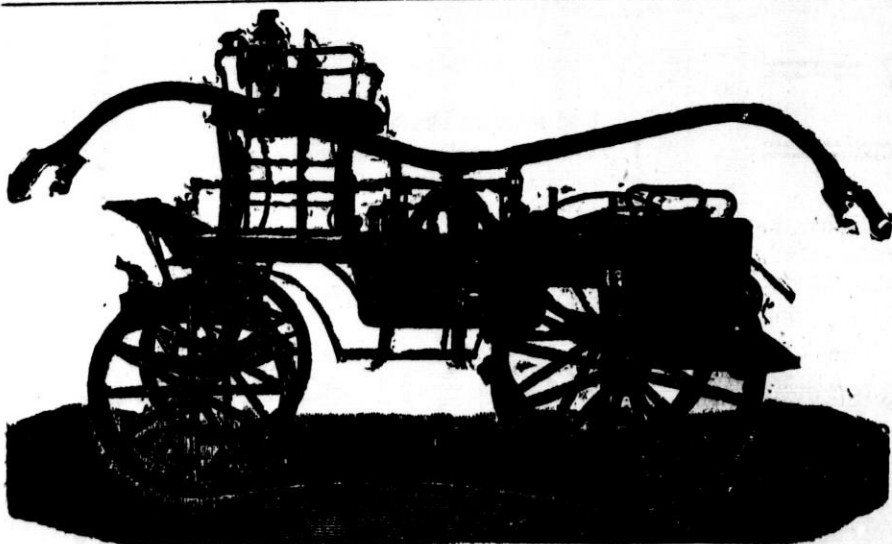
v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Prage.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9

priporoča 18-19

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebni-
kom brizgalnice vsake vrste, s patentom „rovi
zmrzlini in s priredbo, da tiste na obe strani
vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati
delo — naučba v teku treh dni — ter na po-
trebujejo izprašanega strojevođjo; dalje vse druge
gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lastve
i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-
brizgalnice. — Roba solidna elegantna in cema.
Plaćila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Pozor!

Kdor hoče imeti dobro blago strugarskega izdelka,
97—43 kakor

kegle in krogle, krogle za balin

in sploh vsa v to stroko spadajoča dela po nizki ceni, naj se obrne na

Ivana Vidmar-ja

strugarja v Ljubljani, dunajska cesta 11.

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najcenejša izvršitev lesno-cementnih streh in pokrivanja s strešno lepenko ter v to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejega dela. — Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in strešne lepeneke v najboljših kakovostih. — Strelovodne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanovljeno 1861. **L. M. ECKER** Ustanovljeno 1861.

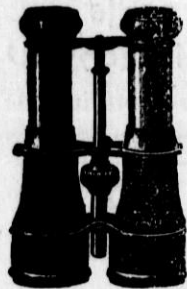
LJUBLJANA, dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalacijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza z obstoječimi vodovodi, premembe in vsakršne poprave. Zgradba stranišč in kopalnih naprav od preproste do najfinejše izvršbe proti jamstvu primernega, trpežnega dela. — Proračuni na zahtevanje brezplačno. 114—36

Optični zavod

Jos. Ph. Goldstein

Ljubljana, pod trančo št. 1

priporoča
svojo veliko

zalogo vsakovrstnih očal, lovskih in potnih dalnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografskih aparatov.

Vse v to stroko spadajoča popravila točno in ceno. 67—48

JOS. POGAČNIK

krojaški mojster v Radovljici štev. 41

priporoča slavnemu občinstvu

svojo delavnico za izdelovanje

Raznovrstnih oblek

za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistiških in kolesarskih oblek, havelokov, površnikov za spomladansko in letno sezono.

Različno blago, in sicer najmodernejše je vedno
14—10 v zalogi.

Stanje hranilnih vlog:
1,200.000 K.

Rezervni zaklad:
nad 36.000 K.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poročtvom
sprejema hranilne vloge vsaki dan in jih obrestuje

po 4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica
za vložnike plačuje iz svojega. 20—10

**Samo v teh zavojih se
dobiva pristna, tako
splošna priljubljena**

**Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava**

Sangrad pri Kranju

ob železniški progi Ljubljana-Trbiž. — Letovišče za tujce pod zdravniškim nadzorstvom, med gorami v samoti, 465 metrov nad morjem. Vsakovrsten komfort. Izvrstno bivališče za rekonvalescente. **Sezona od maja do oktobra.** Cena 6 K na dan za zdravo in tečno hrano z vinom, zračne, peščene, solnčne, gorke in mrzle kopeli ter električno razsvetlavo. — Oddajajo se tudi sobe s kuhinjami. Treba pa je, da se zato takoj oglasi. Cena po dogovoru. — Dvakrat na teden obiše zdravnik letovišče.

40—4 Lastnik: dr. E. Globočnik v Kranju.

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 krome, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krome, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za pettivrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovoliijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.